به نام خدا

شناسایی و بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر تعداد میلیاردرها

كيارش صالحي

4.77.01

چکیده

با توجه به مشخص شدن اهمیت وجود سرمایه برای رشد و پیشرفت کشورها، توجه به افرادی که بخش قابل توجهی از این سرمایه را در اختیار دارند جلب شدهاست. در این پژوهش کوشش شده تا عوامل اقتصادی اجتماعی موثر بر تعداد میلیاردرها در کشورهای مختلف با استفاده از دادههای مجلهی فوربس و دادههای اقتصادی بانک جهانی در سال ۲۰۲۰ از روش رگرسیون پواسون شناسایی شوند. نتایج حاکی از آن است که عواملی مانند جمعیت، درآمدسرانه و آزادی اقتصادی اثر مثبت و نرخ مالیات هم اثر منفی بر تعداد این افراد در کشورهای مختلف دارد.

مقدمه

همواره تعداد کمی از کارآفرینان وجود دارند که علیرغم تعداد کم ثروت قابل توجهی را ،در مقیاس جهانی، به خود اختصاص دادهاند. این کارآفرینان، که توانسته اند کسبوکارهایی با ارزش بیش از ۱ میلیارد دلار را راهاندازی کنند، مورد جذابی برای بررسی در دو سطح فردی و غیرفردی هستند. در سطح غیرفردی بررسی عوامل اقتصاد کلانی که باعث رشد این افراد شدهاند برای محققان اقتصادی جذاب است. از طرف دیگر، به دلیل بسیاری از نابرابری های اقتصادی در سراسر دنیا، افرادی که ثروت بسیار زیاد دارند بیشتر مورد توجه مردم قرار میگیرند. این موضوع هم دلیل دیگری است که باعث شده محققان تلاش کنند تا این پدیده را شناسایی و بررسی کنند.

در سال ۲۰۰۹، ۲۳۴ میلیاردر در آمریکا زندگی می کردند که مجموعاً حدود ۷۱۸میلیارد دلار سرمایه در اختیار داشتند. این درحالی است که طبق تخمینهای نوردهاوس کارآفرینان آمریکایی درصد بسیار کمی از ارزش اجتماعی کسبوکار خود را به صورت دارایی شخصی تحت مالکیت دارند (سنندجی و لیسون،۲۰۱۳).

همچنین قیاس ثروت خوداشتغالان و میلیاردرها در سال ۲۰۰۹ نشان داد که کارآفرینان خوداشتغال ثروت ۲۸ برابری نسبت به میلیاردرها دارند درحالی که تعداد آنها حدوداً ۶۱هزار برابر میلیاردرها بود. با اینحال میانه خوداشتغالان، در حدود ۳۶۵هزار دلار بود و این شاخص برای میلیاردرها بیشتر از ۴۶۰۰ برابر خوداشتغالان بود(سنندجی و لیسون،۲۰۱۳).

همچنین به نقل از مجله فوربس^۲، تعداد میلیاردرها از حدود ۴۲۳ نفر در سال ۱۹۹۶ به ۱۸۲۶ نفر در سال ۲۰۱۵ رسیده است. همچنین ثروت این افراد از حدود ۱ تریلیون دلار^۳ به حدود ۷ تریلیون افزایش یافته است که بیشتر از مجموع تولید ناخالص داخلی آلمان و پادشاهی بریتانیا است. این مبلغ حتی با احتساب تورم هم رشد قابل توجهی داشته است.

این موارد نه تنها در ایالات متحده بلکه در دیگر کشورهای جهان هم مشاهده شده است. در کشور روسیه ، افرادی که ثروت خالص نسبتاً بالایی دارند توجه زیادی را به خود جذب میکنند. به همین دلیل هم از دهه ۹۰ میلادی افرادی که الیگارش^۱ نامیده می شدند، در اثر تغییر نظام کمونیستی پدید آمدند (تریسمن، ۲۰۱۶).

¹ Nordhaus

² Forbes

هزار میلیارد دلار ³

⁴ oligarchs

شومپتر (۱۹۳۴)، معتقد بود کارآفرینان نقش مهمی از طریق نوآوری و کشف راههای جدید برای سازماندهی عوامل تولید در اقتصاد بازی میکنند.

بکر^۲ (۲۰۱۳) ، توجه موجود به این افراد را دارای ریشه تاریخی دانست و بیان کرد اهمیت این افراد برای سیاستگذاران این است که هر موج نوآوری در عصر مدرن با مشارکت حداقل یکی از این افراد بودهاست. همچنین او معتقد است که امروزه ارتباط بین عملکرد بنگاههای اقتصادی و کارآفرینان بسیار بیشتر شدهاست.

بامول $^{V}(7, 1)$ در مطالعه خود نشان داد، سود اقتصادی کارهای نوآورانه نشأت گرفته از دو عنصر است: شرکتهای بزرگ با فعالیت مشخص و یکنواخت و کارآفرینان شخصی. همچنین او این افراد را عامل اصلی خلاقیت و نوآوری در اقتصاد دانست و بیان کرد این افراد پیشرفتهای اساسی و انقلابی را کلید می زنند و در ادامه شرکتهای بزرگ آنها را توسعه می دهند. از همین رو، در اقتصادهای سرمایه داری کارآفرینان مستقل یکی از مهم ترین عوامل رشد اقتصادی هستند.

سنندجی^ و لیسون (۲۰۱۳) در مطالعه ی خود نتایج بامول را تایید کردند. همچنین نتیجه گیری کردند که این میلیاردرها رابطه ی مستقیم با عوامل اقتصادی و محیطهای سازمانی دارند.این مطالعه نشان داد تعداد میلیاردرها در کشورهایی با میانگین درآمد بالاتر، قوانین حفاظت از دارایی شخصی قوی تر و نظارت کمتر بر فضای کسب و کار بیشتر است.

هنرکسون ٔ او سنندجی (۲۰۱۳)، در مطالعهی خود برای بررسی سیستمی میلیار درها به نتایج جالبی رسیدند. آنها در این پژوهش مشاهده کردند که کشورهایی با سرمایه گذاری خطرپذیر ۱۱ بیشتر ، نرخ مالیات کمتر، درآمد بیشتر و نظارت کمتر در عین حال که کارآفرینان میلیار در بیشتری دارند ، خوداشتغالان کمتری دارند.

هدف این پژوهش بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر تعداد میلیاردرها در بین کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۰ است. از همین رو از داده های اقتصاد کلان بانک جهانی و مجله فوربس استفاده شده است. با توجه به گسسته بودن داده ی تعداد میلیاردرها از روش رگرسیون پوآسون استفاده کرده ایم. در ادامه ی این پژوهش در بخش بعدی به سراغ معرفی داده های استفاده شده خواهیم رفت و براساس مشاهدات خود از برخی واقعیت های آماری در بخش بعد ، مدل را معرفی خواهیم کرد. در گام بعدی هم با تخمین مدل و بررسی نتایج، عوامل مؤثر را شناسایی و تفسیر خواهیم کرد.

⁵ Schumpeter

⁶ Becker

⁷ Baumol

⁸ Sanandaji

⁹ Leeson

¹⁰ Henrekson

¹¹ Venture Capital

دادهها و خلاصههای آماری

در این پژوهش برای تعداد میلیاردرها از دادههای مجله فوربس و برای شاخص آزادی اقتصادی، از دادههای وبسایت دانشگاه گوتنبرگ^{۱۱} و برای دیگر متغیرها از اطلاعات بانک دادهی بانک جهانی استفاده شدهاست. با توجه به روش مورد استفاده، مدل و تخمین آن از داده سال ۲۰۲۰ استفاده می شود اما برای مشاهده بیشتر و بررسی آماری از پنل ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ استفاده کرده ایم. در ادامه برخی ویژگیهای آماری از دادههای مورد استفاده آورده شده است.

در جدول ۱ خلاصه آماری متغیرهای مدل نشان داده شدهاست. این خلاصه بر اساس دادههای کشورهای مختلف طی سالهای ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ می باشد.

جدول ۱ _خلاصه آماری متغیرهای مدل

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
VARIABLES	N	mean	sd	min	max
realInt ¹³	1,388	5.300	9.926	-81.13	61.88
fi_index ¹⁴	1,704	6.815	1.000	2.470	8.830
taxrate ¹⁵	1,403	24.80	12.32	-1.351	75.24
gdpcapita ¹⁶	2,144	15,144	22,697	262.2	228,668
pop ¹⁷	2,199	4.072e+07	1.519e+08	10,241	1.417e + 09
numbill ¹⁸	855	27.02	77.73	1	735

در شکل ۱، میانگین تعداد میلیاردرهای ساکن در گروه جی-۱۹۷ که کشورهایی با اقتصاد پیشرفته تر در آن عضو هستند را بین سالهای ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۱ نشان می دهد. با توجه به تصویر می توان دریافت که اختلاف ایالات متحده با دیگر کشورهای عضو این گروه بسیار زیاد است به نحوی که تقریباً ۶ برابر کشور دوم یعنی آلمان و آلمان هم بیش از دو برابر کشور سوم یعنی بریتانیا ساکن میلیاردر دارد. همچنین ژاپن که اقتصاد توسعه یافته تری نسبت به کشورهایی مانند ایتالیا و فرانسه دارد کمترین تعداد ساکن میلیاردر را در این گروه دارد پس تنها توسعه اقتصادی نمی تواند دلیلی بر افزایش تعداد میلیاردرها باشد.

¹² https://www.gu.se/en/quality-government/gog-data

¹³ Real Interest Rate

¹⁴ Economic Freedom Index

¹⁵ Tax Rate

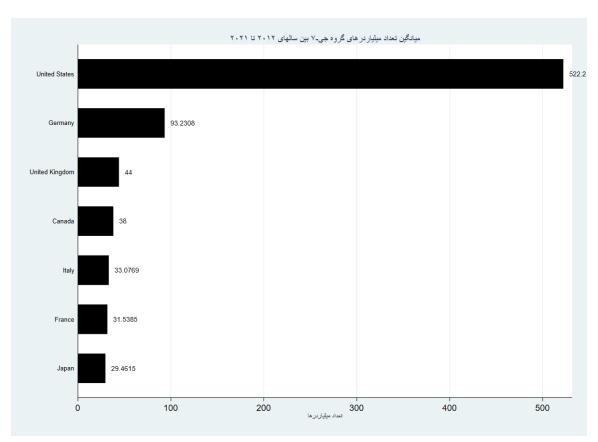
¹⁶ GDP Per Capita

¹⁷ Population

¹⁸ Number of Billionaires

این گروه متشکل از کشور های آمریکا ، بریتانیا، ژاپن، ایتالیا، فرانسه، آلمان و کانادا میباشد ¹⁹

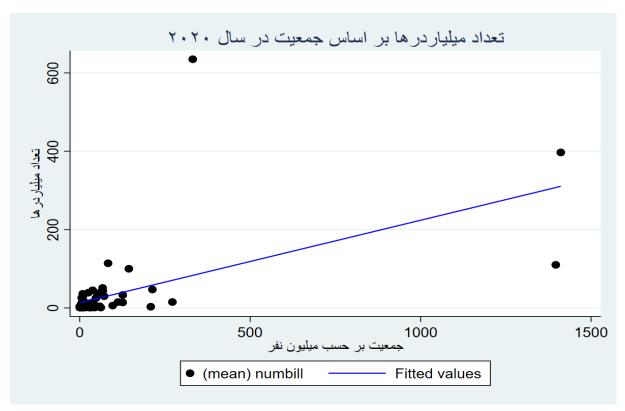
در شکل ۲، تعداد میلیاردرها با توجه به جمعیت کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۰ به نمایش درآمدهاست که به صورت شهودی می توان بیان کرد هرچقدر جمعیت یک کشور افزایش یابد، تعداد میلیاردرهای آن کشور هم احتمالا افزایش خواهدیافت. کشورهای مهاجرپذیری که قوانین سفت و سخت تری دارند مانند آمریکا هم با توجه به اقتصاد پیشرفته تر، از کشورهای پرجمعیتی مانند چین و روسیه میلیاردرهای بیشتری دارند.

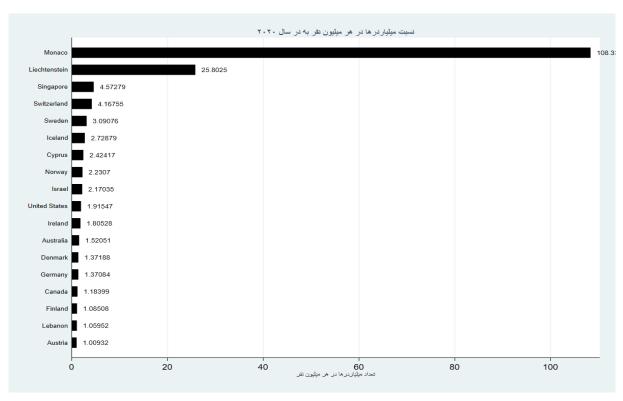
شکل ۱ _ میانگین تعداد میلیاردرهای گروه جی ۷ بین سالهای ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱

همچنین برای بررسی بیشتر در شکل ۳ تعداد میلیاردر در هر میلیون جمعیت آورده شدهاست. همانطور که مشاهده می شود کشورهایی با درآمدهای سرانه بالا و همچنین جمعیت کم در صدر این لیست قرار دارند. این کشورها مقصد سرمایه گذاری بسیاری از ثروتمندان در سراسر دنیا هستند.

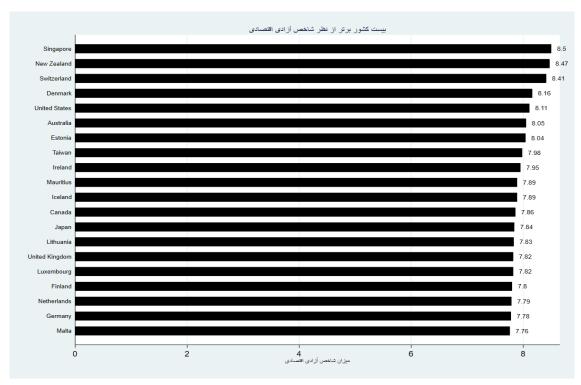
در شکل ۴، ۲۰ کشور با بالاترین میزان آزادیهای اقتصادی در سال ۲۰۲۰ را میتوان مشاهده کرد. کشورهای سنگاپور، نیوزلند و سوئیس آزادترین کشورهای دنیا در این سال بودهاند. آزادیهای اقتصادی و سیاسی از این جهت حائز اهمیت هستند که به افراد مختلف این اجازه را میدهند با کنترل و نظارت کمتری در این کشور فعالیت کنند. بههمین جهت ، بسیاری از کارآفرینان با درنظرگرفتن میزان باز بودن یک اقتصاد تصمیم به فعالیت در آن میگیرند.

شکل ۲_ تعداد میلیاردرها بر اساس جمعیت کشورها در سال ۲۰۲۰

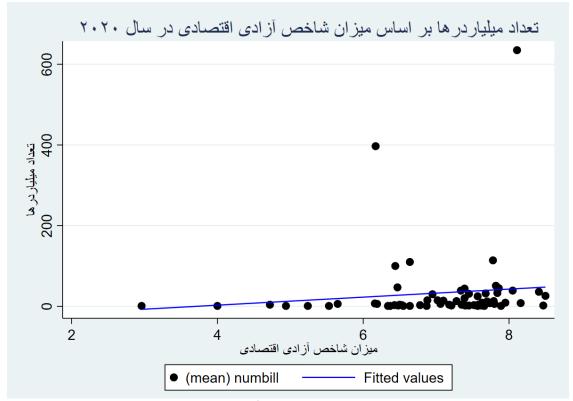

شکل ۳_ نسبت میلیاردرها در هر میلیون نفر جمعیت

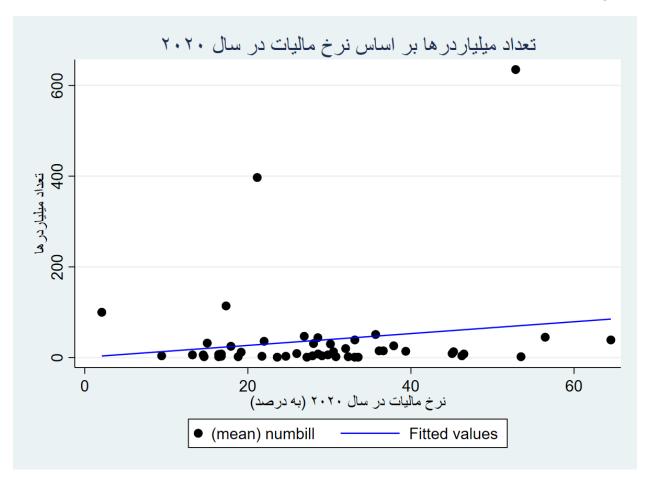
شکل ٤ _ بيست کشور برتر دنيا از نظر شاخص آزادي اقتصادي سال ٢٠٢٠

در شكل ۵ ، تعداد ميلياردرها بر اساس ميزان شاخص آزادي اقتصادي به نمايش درآمدهاست.

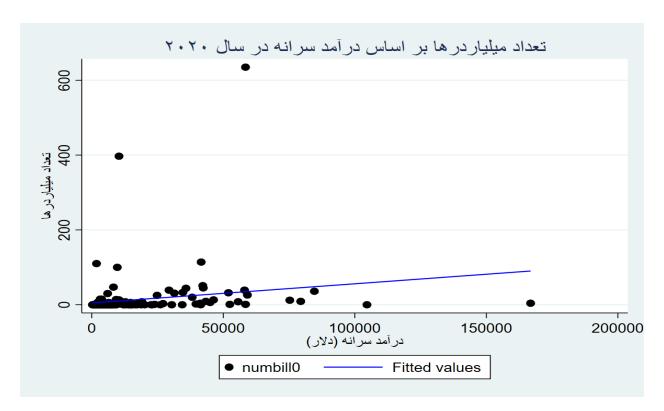
شکل ۵_ تعداد میلیاردرها بر اساس شاخص آزادی اقتصادی در سال ۲۰۲۰

یکی دیگر از عوامل مهم در این موضوع نرخ مالیات است. در کشورهایی که نرخ مالیات کمتری دارند، کسبوکارها سودآورتر خواهند شد. همچنین، با وجود مالیات بر درآمد کمتر هم ثروتمندان علاقهی بیشتری به سکونت در آن کشور خواهند داشت. از همینرو تعداد میلیاردرها بر اساس نرخ مالیات در کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۰ در شکل ۶ به نمایش درآمده است.

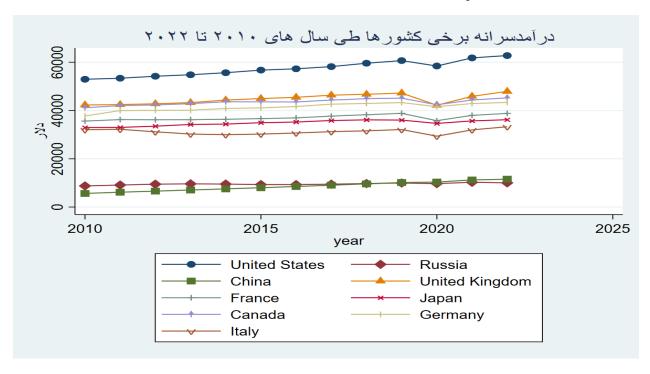

شکل ٦_ تعداد میلیاردرها براساس نرخ مالیات در سال ۲۰۲۰

عامل مهم دیگری که میتواند بر تعداد میلیاردرها تاثیرگذار باشد، درآمدسرانه هر کشور است. هرچه افراد یک کشور درآمد بالاتری داشته باشند احتمال اینکه در آن کشور افراد بسیار ثروتمند وجود داشته باشد بیشتر است. برای بررسی این موضوع در شکل ۷، تعداد میلیاردرها طبق درآمدسرانه کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۰ نشان داده شده است. با توجه به شکل میتوان بیان کرد که احتمالاً رابطهی معناداری بین این دو متغیر وجود دارد. همچنین روند تغییرات درآمدسرانه بعضی کشورها در شکل ۸ به نمایش درآمده است. همانطور که مشخص است، آمریکا با اختلاف قابل توجهی نسبت به بقیهی کشورها در صدر قرار دارد. و بعد از آن بقیهی کشورهای عضو جی V درفاصلهی نزدیک به هم قرار دارند. بعد از آن بقیهی کشورهای دارای قدرت سیاسی و اقتصادی هستند قرار گرفته اند.

شکل ۷_ تعداد میلیاردرها مطابق درآمدسرانه کشورهای مختلف در سال ۲۰۲۰

شکل ۸_ درآمدسرانه برخی کشورها طی سالهای ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۰

مدل و نتایج

در مدلهایی که متغیر وابسته آن به صورت اعداد طبیعی است یعنی فقط مقادیر (۱،۲،۳،۰۰۰) را میتواند اختیار کند نمیتوان از روش رگرسیون خطی استفاده کرد. به همین دلیل هم نمیتوان توزیعهای نرمال یا توزیعهای مبتنی بر متغیر تصادفی پیوسته درجهت ساختن تابع چگالی و راستنمایی را بکار برد (کشاورز حداد، ۱۳۹۶).

روش رگرسیون پواسون ۲۰یک مدل سنجه ۲۰ برای داده های تعدادی است؛ همانند مدل خطی نرمال برای داده های واقعی پیوسته. درواقع این مدل کاربردهایی بیشاز تخمین یک مدل گسسته دارد و می تواند برای هر تابع باکشش میانگین ثابت مورد استفاده قرارگیرد، چه متغیر وابسته تعداد باشد چه پیوسته باشد. مهم ترین فرض بکار گرفته شده در این مدل بیان می کند که میانگین و واریانس متغیر وابسته برابر است (وینکلمن، ۲۰۰۸).

با توجه به توضيحات داده شده مدل زير بهدست خواهد آمد:

$$f y_i | x_i = \frac{\mu_i^{y_i}}{y_i!} e^{-\mu_i}$$

$$\mu_i = \exp x_i' \beta$$
(Y)

با توجه به رابطهی (۱) می توانیم تابع حداکثر راست نمایی را تشکیل دهیم:

$$\mathcal{L} \ y_1, y_2, \dots, y_n | x_1, x_2, \dots, x_n; \beta = \prod_{i=1}^n \frac{\mu_i^{y_i}}{y_i!} e^{-\mu_i}$$
 (Y)

با لگاریتم گرفتن از طرفین به رابطهی زیر میرسیم:

$$ln\mathcal{L} = \sum_{i=1}^{n} ln\left(\frac{\mu_{i}^{y_{i}}}{y_{i}!}e^{-\mu_{i}}\right) = \sum_{i=1}^{n} y_{i} ln\mu_{i} - \sum_{i=1}^{n} \mu_{i} - \sum_{i=1}^{n} ln \ y! \tag{\$}$$

که با تخمین مدل زیر می توانیم بردار آو را تخمین بزنیم:

$$\max_{\widehat{\beta}} \left(\sum_{i=1}^{n} y_i \ln \mu_i - \sum_{i=1}^{n} \mu_i - \sum_{i=1}^{n} \ln y! \right) \tag{2}$$

در ادامه نتایج پیادهسازی مدل با استفاده از نرمافزار استاتا ۲۲ در جدول ۲ آمده است. سه تصریح با استفاده از رگرسیون پواسون و یک تصریح هم با استفاده از حداقل مربعات معمولی ۲۳ تخمین زده شدهاند. رگرسیون پواسون (۳) کامل ترین مدل تخمین زده شده در این پژوهش است که تمامی عوامل مؤثر را درنظر گرفته است. ضرایب بدست آمده از رگرسیون پواسون قابل تفسیر نیستند و فقط جهت تاثیرگذاری را نشان می دهند. طبق جدول ۲ و رگرسیون شماره ۳ درمی یابیم که

²⁰ Poisson Regression

²¹ Benchmark

²² Stata

²³ Ordinary Least Squares

درآمدسرانه بر روی تعداد میلیاردرها اثر مثبت دارد. همچنین هرچه جمعیت یک کشور بیشتر باشد، تعداد میلیاردرها هم بیشتر است. همچنین آزادیهای اقتصادی و نرخ بهرهواقعی هم اثر مثبت بر تعداد میلیاردرها میگذارد. تنها اثرمنفی بر روی تعداد میلیاردرها بهدلیل نرخ مالیات است که در سطح پنج درصد معنادار است. دیگر ضرایب هم بهجز نرخ بهرهواقعی و آزادی اقتصادی در سطح یک درصد معنادار می باشد.

جدول۲ _ نتایج جدول رگرسیون پواسون و خطی برای تعداد میلیاردرها در سال ۲۰۲۰

	(1)	(2)	(3)	(4)
VARIABLES	Poisson(1)	Poisson(2)	Poisson(3)	OLS
lngdp	1.105***	1.104***	1.154***	28.46**
	(0.0767)	(0.0804)	(0.177)	(13.41)
lnpop	1.088***	1.040***	1.149***	25.44**
	(0.0344)	(0.0458)	(0.0780)	(11.23)
realInt		0.00310	0.0221**	0.909
		(0.00971)	(0.0103)	(0.764)
fi_index			0.570*	-1.355
			(0.297)	(14.42)
taxrate			-0.0315**	1.333
			(0.0125)	(1.513)
Constant	-27.09***	-26.06***	-31.79***	-668.0*
	(1.071)	(1.327)	(2.647)	(337.9)
Observations	165	94	58	58
R-squared				0.352

Robust standard errors in parentheses *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

برای اینکه بتوانیم میزان اثرگذاری این متغیرها روی تعداد میلیاردرها را اندازه گیری کنیم باید از روش تخمین اثرات نهایی^{۲۲} رفت. این تخمین ها برای رگرسیون پواسون (۳) در جدول ۳ آمده است.

جدول ٣ _ تخمین اثرات نهایی رگرسیون پواسون (٣)

Delta-method

dy/dx	std.	err.	\mathbf{z}	$P>_Z$	[95%	conf.	interval]
28.877	4.136	6.980	0.000	20.770	36.983		
28.751	2.240	12.830	0.000	24.360	33.142		
0.552	0.254	2.170	0.030	0.054	1.050		
14.265	7.660	1.860	0.063	-0.747	29.278		
-0.787	0.326	-2.420	0.016	-1.425	-0.149		
	28.877 28.751 0.552 14.265	28.877 4.136 28.751 2.240 0.552 0.254 14.265 7.660	28.877 4.136 6.980 28.751 2.240 12.830 0.552 0.254 2.170 14.265 7.660 1.860	28.877 4.136 6.980 0.000 28.751 2.240 12.830 0.000 0.552 0.254 2.170 0.030 14.265 7.660 1.860 0.063	28.877 4.136 6.980 0.000 20.770 28.751 2.240 12.830 0.000 24.360 0.552 0.254 2.170 0.030 0.054 14.265 7.660 1.860 0.063 -0.747	28.877 4.136 6.980 0.000 20.770 36.983 28.751 2.240 12.830 0.000 24.360 33.142 0.552 0.254 2.170 0.030 0.054 1.050 14.265 7.660 1.860 0.063 -0.747 29.278	28.877 4.136 6.980 0.000 20.770 36.983 28.751 2.240 12.830 0.000 24.360 33.142 0.552 0.254 2.170 0.030 0.054 1.050 14.265 7.660 1.860 0.063 -0.747 29.278

11

²⁴ Marginal Effect

همانطور که مشاهده می شود، هر درصد افزایش در درآمدسرانه احتمال داشتن یک میلیاردر بیشتر را ۲۸ درصد افزایش می دهد. همچنین یک درصد افزایش در جمعیت باعث افزایش ۲۸ درصدی در احتمال یک نفر بیشتر میلیاردر در کشور می شود.

افزایش یک درصدی نرخ بهرهواقعی و شاخص آزادیهای اقتصادی به ترتیب باعث افزایش ۰/۵ درصدی و ۱۴ درصدی احتمال یک نفر بیشتر در میلیاردرهای هر کشور میشوند.

افزایش یک درصدی در نرخ مالیات باعث کاهش ۷/۷ درصدی احتمال یک نفر بیشتر میلیاردر هر کشور میشود.

نتيجهگيري

افراد بسیار ثروتمندی در سراسر دنیا وجود دارند که همواره این سوال را بهوجود آوردهاند که چه عواملی باعث پدید آمدن این افراد با چنین ثروت و شهرتی می شوند. وجود این کارآفرینان نه تنها در سطح فردی سودآور است بلکه با توسعه ی کسبو کارهایشان نقش مهمی را در وضعیت اقتصادی یک کشور ایفا می کنند. به همین دلیل در این پژوهش سعی شد تا با استفاده از داده های مجله ی فوربس و داده های اقتصادی بانک جهانی در سال ۲۰۲۰ عوامل اقتصادی تاثیرگذار بر روی تعداد این افراد را مطالعه و بررسی شود. به همین علت هم با استفاده از مدل رگرسیون پواسون ضرایب جمعیت ، در آمدسرانه، نرخ بهره واقعی ، شاخص آزادی اقتصادی و نرخ مالیات تخمین زده شدند. که عامل های نرخ بهره واقعی، در آمدسرانه، جمعیت و شاخص آزادی اقتصادی اثر مثبت معنادار و نرخ مالیات اثر منفی معنادار برروی تعداد میلیار در هر کشور داشتند.

منابع

- Sanandaji, T., & Leeson, P. T. (2013). Billionaires. *Industrial and Corporate Change*, 22(1), 313-337. https://doi.org/10.1093/icc/dts052
- Treisman, D. (2016). Russia's Billionaires. *American Economic Review*, 106(5), 236-241. https://doi.org/10.1257/aer.p20161068
- Schumpeter, J. (1934). The Theory of Economic Development: An Inquiry Into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle.
- Becker, S., Hvide, H., & Becker, S. O. (2013). *Do Entrepreneurs Matter?* https://EconPapers.repec.org/RePEc:ces:ceswps: 4088
- Baumol, W. J. (2002). Entrepreneurship, Innovation and Growth: The David-Goliath Symbiosis. *Journal of Entrepreneurial Finance and Business Ventures*, 7(2), 10. https://doi.org/https://doi.org/10.57229/2373-1761.1087
- Magnus, H., & Tino, S. (2013). *Billionaire Entrepreneurs: A Systematic Analysis* (959). https://hdl.handle.net/10419/81402
- Winkelmann, R. (2008). Poisson Regression. In *Econometric Analysis of Count Data* (pp. 63-126). Springer Berlin Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-540-78389-3_3

کشاورزحداد، غ،. اقتصادسنجی دادههای خرد و ارزیابی سیاست. : ۱۳۹۶ نشر نی